

รายงานนวัตกรรม
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการ
เรียนรู้ รูปแบบ Active Learning
เรื่อง เทคนิคผสม วิชา ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นายชาติ นิชรัตน์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี

เขต ๑

๑. ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ รูปแบบ Active Learning เรื่อง เทคนิคผสม วิชา ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒. ชื่อ-นามสกุล นายชาติ นิชรรัตน์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึง วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๔. หลักการและเหตุผล ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม

การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) ภายใต้สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร และการคมนาคม ในสภาพการณ์ปัจจุบัน ทำให้โลกที่กว้างใหญ่ ดูเหมือนจะคับแคบลง การเตรียมประชาชนให้มีคุณภาพของชาติ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในยุคปัจจุบันที่ตั้งอยู่บนฐานความรู้ ความคิด ที่ต้องอาศัยทักษะในด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ส่งผลให้นานาประเทศต่างปรับเปลี่ยนเป้าหมายไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนที่ต้องอาศัย การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนพัฒนาศักยภาพของ “คน” การศึกษาจึงมีความสำคัญที่สุดในการสร้างชาติระบบการศึกษาของไทยภายหลังการปฏิรูปการศึกษาได้เริ่มให้ความสำคัญในการส่งเสริมการคิดให้แก่เด็กและเยาวชน

การวิเคราะห์บริบทพื้นที่/สถานศึกษา

ทางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ทัศนศิลป์)โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่มีทักษะด้านศิลปะน้อยดังนั้นทางโรงเรียนจึงมีเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เข้าใจหลักการ ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานความรู้ทางศิลปะ และมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ที่สะท้อนผลถึงทักษะกระบวนการสร้างสรรค์ที่ใช้แนวคิด การตอบสนอง ของความรู้สึก โดยผ่านกระบวนการต่างๆ ที่เรียกรวมกันว่า “ผลงานศิลปะ”

๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๕.๑ เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เพื่อความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning

๕.๒ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาศิลปะ เรื่อง เทคนิคผสม รายวิชาศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๖. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๑๓ คน

จากคำนิยามข้างต้นจะเห็นว่า “ผลงานศิลปะ” “ทักษะกระบวนการ” และ “ความคิดสร้างสรรค์” นั้น เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกันที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะเป็นวิธีการและวิถีคิด จากการแสดงออกจากสิ่งที่เป็นนามธรรมแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นรูปธรรมด้วยการสร้างสรรค์ผลงาน และนับเป็นกลไกสำคัญในการ “พัฒนารูปแบบผลงานศิลปะ” ที่เป็นปัจจัยสำคัญในขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ความสำเร็จในอนาคต

๑๐.กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
<p>(๑) ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผน (Plan – P) นักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา/วิธีการพัฒนารูปแบบผลงาน โดยดำเนินงาน</p>	<p>๑.๑ ครูและนักเรียนร่วมกันระดมสรรพกำลังจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาเพื่อระดมทรัพยากร เช่น ทุนในการดำเนินงาน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ</p> <p>๑.๒ ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความจำเป็นต้องการพัฒนารูปแบบผลงานศิลปะ โดยการร่วมกันคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาโดยการวางแผน กำหนดแนวทางการพัฒนาให้บรรลุผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก่อนการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติกิจกรรม</p>
<p>(๒) ขั้นตอนที่ ๒ การปฏิบัติตามแผน (Do – D)</p>	<p>นักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันดำเนินการตามขั้นตอนการวางแผน ที่ได้ร่วมวางแผนการดำเนินงานไว้แล้ว เกี่ยวกับรายละเอียด และขั้นตอนการพัฒนาผลงาน</p>
<p>(๓) ขั้นตอนที่ ๓ การตรวจสอบ (Check – C) นักเรียนและครู ร่วมกันประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลการพัฒนารูปแบบผลงานศิลปะภาพปะติดจากเศษวัสดุธรรมชาติ โดยวิธีการปฏิบัติ แบบนักเรียนและครูผู้สอนมีส่วนร่วมคิด ร่วมฝัน ร่วมสร้าง โดยแบ่งการประเมินออกเป็น ๓ ส่วน</p>	<p>๓.๑ ประเมินผลงานสำเร็จ จากการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผล ระหว่างครู และนักเรียน ด้วยเครื่องมือวัดและประเมินผลการพัฒนารูปแบบผลงาน ภาพ ด้วยการปะติดจากเศษวัสดุธรรมชาติ และเกณฑ์การตรวจให้ระดับคะแนน</p> <p>๓.๒ ประเมินผลงานสำเร็จนักเรียน จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ด้วยการแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน</p> <p>๓.๓ ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการการพัฒนารูปแบบผลงานศิลปะภาพปะติดจากเศษวัสดุธรรมชาติ โดยวิธีการปฏิบัติ แบบนักเรียนและครูผู้สอนมีส่วนร่วมคิด ร่วมฝัน ร่วมสร้าง ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดย</p>

	การออกแบบสอบถามความคิดเห็นจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และรายงานผลเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการ
(๔) ขั้นตอนที่ ๔ การปรับปรุง (ACT- A)	การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากผลการประเมินผลงานสำเร็จและผลการดำเนินงานการพัฒนา รูปแบบผลงานศิลปะจากวัสดุธรรมชาติ โดยวิธีการปฏิบัติแบบนักเรียนและครูผู้สอนมีส่วนร่วมคิด ร่วมฝัน ร่วมสร้าง จากการประเมินผลคุณภาพผลงานศิลปะ และจากการออกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้อง ถึงความพึงพอใจ ปัญหา/อุปสรรคที่ผ่านมาของการพัฒนารูปแบบผลงานศิลปะภาพปะติดจากเศษวัสดุธรรมชาติ โดยวิธีการปฏิบัติ แบบนักเรียนและครูผู้สอนมีส่วนร่วมคิด ร่วมฝัน ร่วมสร้าง รวมไปถึงข้อเสนอแนะที่จะเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนาต่อยอดต่อไป

๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

สร้างและพัฒนากิจการการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้ชุดการเรียนรู้ ให้มีความตรงตามเนื้อหาที่กำหนดในจุดประสงค์การเรียนรู้ และแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบสื่อประสมไม่ต่ำกว่าระดับปานกลาง

นำสื่อการเรียนรู้ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบ Active Learning ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ไปใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า จำนวนทั้งสิ้น ๑๓ คน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนงานอาชีพ เรื่อง เทคนิคผสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่ได้เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ ๗๐ ของคะแนนเต็ม) คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ขึ้นไปจากจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนงานอาชีพ เรื่อง เทคนิคผสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่ได้เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สูงกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๑๓. เจ็อนไขความสำเร็จ

๑๓.๑ ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

๑๓.๑.๑ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๓ คน ได้รับการพัฒนาทักษะทางศิลปะและความคิดสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ร้อยละ ๑๐๐

๑๓.๒ ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

๑๓.๒.๑ นักเรียนมีความพึงพอใจ ที่ได้รับการพัฒนาทักษะทางศิลปะและความคิดสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

๑๓.๒.๒ โรงเรียน ผู้ปกครอง/ชุมชน มีความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะและความคิดสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

๑๓.๒.๓ ผู้บริหาร คณะครู มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและการพัฒนานวัตกรรมในโรงเรียน และมีสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม

๑๔. ภาพกิจกรรม

